

HECE AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 26 SAYI: 303 MART 2022

ISSN 1301-210X

# HECE

MART 2022

303



## HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-210X

**YIL:** 26 **SAYI:** 303

**Mart 2022** (Her ayın birinde yayımlanır.)

**Yayın Türü:** Yerel Süreli

**Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:**

Ömer Faruk Ergezen

**Genel Yayın Yönetmeni**

Rasim Özdenören

**Yayın Kurulu**

Âtîf Bedir, Eyyüp Akyüz, Faruk Uysal, Hatice Bildirici, İbrahim Demirci, Özlem Güner

**Yönetim Yeri**

Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

**İletişim**

Tel: (312) 419 69 13 Fax: (312) 419 69 14

www.hece.com.tr | e-mail: hece@hece.com.tr



[twitter.com/hecedergi](https://twitter.com/hecedergi)



[facebook.com/hecedergisi](https://facebook.com/hecedergisi)

**Son Okuma:** Âtîf Bedir, İbrahim Demirci

**Teknik Hazırlık:** Hece

**Kapak:** www.sarakusta.com.tr

**Baskı:** Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San. ve Ltd. Şti.

### BİREYSEL ABONELİK FİYATLARI 2022

**HECE Dergisi:** 520 TL.

**HECEÖYKÜ:** 270 TL

**HECE+HECEÖYKÜ:** 770 TL.

### KURUMSAL ABONELİK FİYATLARI 2022

**HECE DERGİSİ:** 1.152 TL.

**HECEÖYKÜ:** 796 TL

**HECE+HECEÖYKÜ:** 1.948 TL.

(2022 Yılı Dergi Aboneliğine 2022 Özel Sayıları Dâhildir)

**Yurt Dışı:** 150 Euro

**Posta Çeki:** 149582

**Hece Basın Yayın Ltd. Şti.**

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

**Baskı Tarihi:** 28.02.2022



## ŞİİR

- Arif Ay** / Dili Ağaç Olan Toprak / 5  
**Faruk Uysal** / Muhammed Ali / 6  
**Ali Göçer** / Dağ Kanaması / 8  
**Nurettin Durman** / Zemheri Çiçeği Gibi / 10  
**Hüseyin Bektaş** / Gurbete Hasret / 11  
**Mustafa Uçurum** / Zamansız Bir Kavak Yeli / 12  
**Eyyüp Akyüz** / Üç Ömür / 13  
**Haluk Demiralp** / Sırlı / 14  
**Yunus Emre Altuntaş** / Henüz Hazır Değilim / 15  
**Süleyman Unutmaz** / Bana Bir Ev Yapsınlar / 16  
**Ahmet Menteş** / Kalbin Varsayımları / 17  
**Mehmet Yılmaz** / Sıra İhlali / 18  
**Hüseyin Kır** / Bir Şey Oldu Bana / 20  
**Süleyman Geleri** / Ecel Teri: Kara Yazı / 21  
**Davut Güner** / Eski Bir Tragedya Gibi / 22  
**Kenan Yusuf** / Yaralı Hafıza / 23  
**Erhan İksamuk** / Abluka / 24  
**Ayşe Altıntaş** / Herkese İyi Seyirler / 25  
**Alaaddin Hekim** / Genç Ozanın Şarkısı / 26  
**Agâh Sayra** / Reddedilmiş Çağrı / 27  
**Zehra Betül Bulat** / Gitme Özgürlüğü / 28

## HECE'DE İLKLER

- Vildan Gürsoy** / Şattülarap'ta Bulunan Yanık Küştenî / 29  
**Zülâl Menekşe** / Savrulum / 32

## ÇEVİRİ

- Seyyid Kutub** / Necip Mahfûz'un *Hân El-Halîli (Halili Hanı)* Adlı Romanı / 33

## ÖYKÜ

- Sema Bayar** / Bütün Günahlar Hayata Karışırken İşlenir / 38

## YAZI

- Ali Göçer** / Çevre Ahlakı / 45  
**Mehmet Narlı** / Dil ve Şiir Üstüne Gelgitli Düşünceler / 51  
**Osman Özbahçe** / Edebiyatsız Edebiyat / 59  
**Ali Galip Yener** / Auerbach, Dante ve Edebiyatta Sekülerlik / 64  
**Leyla Arsal** / Kartografik Bir Oratoryo: Şehrin Kitabı / 72  
**Mehmet Kahraman** / Kuşatma Altındayız Ama Ümit Varız / 77  
**Mehmet Kurtoğlu** / Shakespeare'i Anlamak / 82

## ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 93

### YAKIN BAKIŞ

Nuray Alper / Ethem Erdoğan ile Şiirden Şuura ve Şiirden Şaire Bağlamında Kuram, İnceleme ve Eleştiri Üzerine / 95

İsmail Demirel / Eleştiri, Şair, Şuur ze Şiar / 100

### OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / Sina Akyol da Göçtü / 104

### DOSYA: GÜNÜMÜZ BAŞKURT ŞİİRİ

Kübra Genç / Sunuş / 105

Mustay Kerim / Benim Atım, Reşit Şekür / Ömrümün Yolları, Ravil Bikbayev / Gün, Hasan Nazar / Ustura, Mevrit Yamaletdin / Yöneliyor Bulutlar, Tamara Geniyeva / Ülkeye Sözüm, Zühre Kutlugildina / Annemin Vasiyeti, Güzel Sıtdikova / Ay ve Güneş, Remil Yenbek / Dilek, Fenil Küzbekov / Umut, Buranbay / İlkler, Hismet Yuldaşev / Bülbül, Kul Devlet / Sekizinci Mucize, Tamara İskenderiye / Biz, Reyis Tülekov / Davet, Ehmer Ütebay / Başkurdistan, Çebizulla / Er Yiğit, Tenzile Devletbirzina / Başkurt Şarkısı, Ayhılıv Çarifullina / Bir Nehrin İki Kenarı Gibi, Zülfiye Hannanova / Beni Kayına Denk Sayıyorlar, Gülnaz Kutuyeva / Yüzük Kaşı

### AYIN SÖYLEŞİSİ

Şeyma Subaşı / Mehmet Aycı ile Söyleşi / 130

### BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak / Yazarlık Kapısı: Atölyeler / 135

### AYLAK OKUMALAR

Ertan Örgen / Aylak Okumalar 5 / 137

### PORTRE

Mehmet Aycı / Bilinen Tek Nüsha / 139

### ÇEŞİTKENAR

İbrahim Halil Çelik / Kelamın Sultanı Hasan Seyithanoğlu da Göçtü Öte Aleme / 141

Hasan Arslan / Silkelene Teorisi / 142

Erol Yılmaz / Kütüphane Nedir, Ne Değildir? / 144

Hayrettin Durmuş / Masallarımız Unutulmasın / 149

### KİTAPLIK

Abdullah Ezik / Tehlikeli Sularda Dolaşmak: Mehmet Sümer'den Modern Türk Şiiri Üzerine Yazılar / 151

Mehmet Akif Çetin / Çağdaş Yazının Sorunları / 155

Tuncay Bolat / Görülen Geçmiş Zaman Hikâyeleri: Ağlaya Ağlaya Öldük Anam Bacım / 158

Arif Ay

## DİLİ AĞAÇ OLAN TOPRAK

toprak ısınmayacak dedi ağaç  
köpeğin dilinin şiştiğini  
deredeki sudan öğrendim

benden bahar beklemeyin  
çiçek açmayacağım dedi ağaç

usul usul toparlandım  
yola çıktım

dere ve köpek ardımdan geliyordu

sözünde kaviydi ağaç  
olup biteni biliyordu

Faruk Uysal

## MUHAMMED ALİ

fırtınalı bir günde doğurmuş annem beni  
tarzım değil yeraltı sularına yoldaş olmak  
bulanmadan kaynamadan köpürmeden akmak  
onun için ringleri seçtim ben  
bir ömür bir fırtına gibi esmek için  
bisikleti çalınan, oyunu bozulan çocuklar  
siyahlar, beyazlar, bütün siviller için.

adımı andımı değiştirdim ben kendimi  
herkes Ali'yi sevsin diye  
Muhammed'i Ali'de görsün diye  
birleştirdim bir kimlikte Muhammed ile Ali'yi  
iki elimi de havaya kaldırdım her maç bitiminde  
cümle alem bir Muhammed Ali görsün diye.

fakat Tom Amca eski adımda diretti  
ben de maçta gösterdim dünyanın kaç bucak olduğunu  
boksörüne onun, bağırdım:

*söyle benim adım ne*

*söyle Tom Amca benim adım ne?*

sonra midesine çalıştım, ağzına, burnuna  
bir ağaç gibi yıkılınca ringin ortasına  
dedim:

*abbap ringde bıraktığın kanlı tükürüktür bu dünya!*

benim kavgam değil Vietnam'la  
hiçbir Vietnamlı bana zenci demedi  
kavgam Klan'ın, yılanın, yalanın devletiyle  
yere indirdim ben o devletin camını çerçevesini  
bellettim bütün rap şarkılarını  
bütün ret çeşitlerini ahlaki, dinî, vicdani...

bütün dünyayı tanık tuttum  
Zaire'yi kaldırdım arzın ortasına koydum  
Münihe okyanus rüzgârları aşıladım  
portakalın dilim dilim tropikal lezzetine vardım Bahamalar'da  
yeşilin üzerine fırlayan tarihi okudum Porto Riko'da  
ciğerlerimde hâlâ New York'un yağlı yapışkan kokusunu taşıyırım.

korkutmasın çocukları diye kelepçe taktım şimşeğe  
gök gürültüsünü hapse tıktım  
kötüydüm de iyilerden oldum demiyorum  
kötülerle iyileri aynı rüyada  
aynı resimde birlikte gördüm aynı bedende  
tıp beni yalanlamaya kalkıştı hastanelik ettim onu da.

yüreğimle bir dünya kurdum ben  
boks bir çift eldivenle ringden ibaret sananlar yanıldı  
güç gösterisine çıkanlar hep yenildi  
ben ona şiiri, şarkıyı, dansı ilave ettim  
fikri, fiziği, metafiziği kattım  
kelebek gibi uçtum arı gibi soktum  
bir dünya kurdum adı Muhammed Ali olan.

çoğu zaman ringdeki iki boksörün ikisi de bendim  
bazen ruhum bedenimi dövdü  
bazen bedenim ruhumu  
bazen geleceğim geçmişimi hırpaladı  
bazen geçmişim geleceğimi  
bazen gerçekler hayallerimi nakavt etti  
bazen hayallerim gerçekleri.

ne boks sadece bokstan ibarettir  
ne de bu dünya bir başına bir dünyadır  
kimse kirletmesin kendini  
kılavuz olarak vicdanının sonatı yeter insana  
yeter ki herkes sahip çıksın kendi rüyasına.

*Aralık 2021*

Ali Göçer

## DAĞ KANAMASI

Dağ kanar  
Akar kanım  
Yanar içimin çeşmeleri  
Gök, mavi atlarını salınca  
Ufalanır sonra yeniden yapılır  
İnsan gecenin sarkacında  
Bir tefekkür atlasında  
Sığınakta çölde  
Ebu Zer kanatlı hüzünde  
Bir durabilsem kapında  
Çoğalırım

Tedirgindir çatılara düşen yağmur  
Güneşin gövdesinde  
Bir ağıt yanar da  
Bense asfalta yapışmış aklımı  
Arar dururum anılarda  
Düş gören bir ceset misali  
Yırtık bir gazetenin altında

Dağ Selamidir  
Gök Melami  
Olmasa yarın kapısı  
İnsan kırmızı  
Kent harami

En çok yüzünün yağmurlarında  
Islanır insanın hayali

Çocukluğumun ortasına  
Kıl çadır gibi abanan  
Dedemin derin kolları  
Hasat olup düşünce toprağa  
En çok bir dağda toplarım yüzümü



Girsem aralık kapıdan yar aynasına  
Yanıp külümü döksem gül tarlasına  
En çok bir dağda vurulur insan  
Gök hareli gözlerinin aylasına  
En çok bir dağda dirilir insan

Nurettin Durman

## ZEMHERİ ÇİÇEĞİ GİBİ

Sözün üzerine gülücükler konmalı  
Ki ferahlasın kalbimiz  
Hele tebessüm edişler yok mu  
Uzak pencerelerde sardunyalılar  
Selvi boylu meltem hu hu diye  
Bir o yana bir bu yana sallanıp  
Şifa niyetine mehtap  
Derin rüyalara dalsın.

Size bir sevgi çiçeği takdim edeyim  
Ey dedim kendime de nedamet  
Özrü kabahatinden büyük  
Dikenli bir gül değil zemheri çiçeği gibi  
Çekiversin kulağını şeytanın  
Varsın gözü kalmasın kimsenin  
Kalbi kırık olmasın sevgilinin.

Ne desem geçiyor huuu hu diyerek  
Saatlerin hiç acıması yok biliyorum  
Bugün yarın derken bitmez işlerin  
Ağırlığı kalkmıyor üzerimizden  
Bir hayli kaygılı baş hüzünlü bakış  
Bir hayli kırılmış gönül.

Nihayetinde her şey olacağına varır  
Beklerken de geçiyor zaten  
Tıpış tıpış yürüyen zaman.

25 Ocak 2021, Pazartesi, 20:56

Hüseyin Bektaş

## **GURBETE HASRET**

Şimdi senin de hayalin gurbet ya  
Bilirim gurbet nedir, yaralar insanı  
Düşmeye gör, karanlık yaraların olur  
Ağlarsın  
Herkes gider de sen kalırsın, bir de nar ağacı  
Sanma ki kar yağar dallarına

Tek yaprağın kalsa, tek umudun  
Tek sayfaya sığdırsan da hayallerini  
Gül açsa da yanaklarında  
Üşürsün  
Kapını çalan olmaz, boşuna  
Ateşlere atma kendini

Annelerin dilinden anlayan bilir gurbeti  
Susmayı ve sevmeyi  
Sonra sen de bil ki  
*“Aşan bilir karlı dağın ardını”*  
Aşarsan gurbettesin, düşlerin son günü  
Son yaprağı da alınca rüzgâr  
Susarsın  
Susar bütün diller gurbete inat  
Yanar da söndüremezsiz hasretini

Mustafa Uçurum

## ZAMANSIZ BİR KAVAK YELİ

Sabahın serinliğinde eski duraklardan geçer gibi  
Geçtim ellerimde nakış nakış okunmuş dualar serinliği  
Şehrin en serin köşesinden  
Baktım onarılmış sokaklar gölgesine  
Duydum eskitilmiş çokça şarkılar geçiyor üstümüzden  
“Penceremin perdesini havalandıran rüzgâr”  
Bir huzur bestesini bırakıp duruyor içime  
Bir sersemlik gibi örseleniyor hayat

Beni bundan sonra cümlelerin en başına yazsınlar  
Bir pencere açılsın  
Sınırsız bir huzur giriversin içeri

Şimdi ellerim sonsuz bir alev  
Tutunduğu her dalı tutuşturacak  
Göğsümde dinlenen kuşlar var  
Bir çıtırtı duyunca kanatlanacak

Ellerim öyle titriyor ki  
Başımda değil içimde esiyor  
Zamansız bir kavak yeli

Eyyüp Akyüz

## ÜÇ ÖMÜR

yine oturup yine ağlar yine dualar  
bana üç ömür daha verseler  
çünkü ya ağlar ya dua eder  
elinden bir şey gelmeyenler

bir sokak gördüm bu sabah  
tebessüm dilenen çocuklara ağlıyordu  
burada ölmek istemem diyordu kaldırımlar  
dağ başında, göl kenarında alsın canımı allah

bir eşiğe rastladım, tepesinde yumruk gibi bir güneş  
dedi eve kaçanlar evden kaçıyor eyvah  
mezarını yanında taşır ölümgezerler  
anlayışlarına haciz gelmiş de akletmemişler

bir ağlamak duydum gecenin bir yarısı  
gözden düşmüş de bir daha kalkamamış  
kalbini çıkarıp darağacına asan kimsesizler  
yaparlar mıydı hiç, cenneti salladığını bilseler

yine oturup yine ağlar yine dualar

Haluk Demiralp

## SIRLI

İçerlemiş olmalı yapılanlara  
Veya yapılmayana,  
Çöküyor yavaşça içine  
Sığındığın bina.

İlk değil damlaların  
Keyifle kayarken kopuşu.  
Kıyıya çıkaran dalganın  
Kumunu çekmesi altından.  
Nasıl damsız kaldığını  
Unutmadı gece kuşu.

Bir ötüşünden öte,  
Sabahın o gümüşünde,  
Tekrar girdiğin sınavın  
En can alıcı sorusu  
Bu kez sıkıldığın yerden gelir.  
Gizlendiği gözden çıkar  
Formülü ezberindeki zehir.

Her veda öncesi gibi  
Enkaza döndüğün zaman  
Çerçeveyi değil artık,  
Kırık camlarını al.

Bire yüz vermeyen sonsuzluk  
İki aynaya bakar.

Yunus Emre Altuntaş

## HENÜZ HAZIR DEĞİLİM

körpe diline alışmadım bu sular  
alıp götürüyor tam maniyi bulmuşken  
uzaktan el ediyor biri çayın kıyısına  
çağırıyor ve usulca bir şeyler söylüyor  
saat akşamın yedisi şimdi ben  
yıldıztepe'den aşağı salıyorum  
tutarsa deniz tutsun gerisi onun bileceği

sarsıcı gülüşlerin geldi hatırıma  
o neydi öyle sağanağın haberleri  
düşüverdi masamda o beyaz sayfa  
yeşillendi birden çağlasına tuz ekerek  
sulandı akordunu bozdu gerilmiş o tel  
iber'den taşıtı sert vuruşların taş döşeli  
kaldırımlarından biraz öteye

sana sahici düşler dilerdim fakat  
şimdi konuşamam yarım kalır öğle  
şınarır camın önünde kargalar çirkin zeki  
haytası gök oğullarının sırnaşığı  
karartır gölgemi sana ulaşamam sonra  
o ağacın gölgesinde bir bahar bekler  
damıtır eter kokularını düşerim ve sen

melankoli diyor doktor bana kalırsa  
dört arketipe sığmıyor bendeki ne oedipus  
ne babamla bir derdim var ne de çocukluğum  
başımı bağladı o bulanık zamanlarda  
bir tek aysel'i hatırlıyorum o polisin kızı  
sarışındı tığ gibi kasabada tek  
ama ne önemi var bunca yıl sonra

kar yağdı yine bu sokak  
neşelendi saklandı bulandı beyaz  
arkada kuştepe bir görsen gelinliğiyle  
fırlatıyor düğün çiçeğini tutan yok  
gerisinden izlediğim kapısına vardığım  
bir zamanların o yokuş halleri o ızdırıp  
zevk veren yaralar ki ah çağırır kurdu